

Briselē, 2025. gada 27. februārī
(OR. en)

6498/25

SOC 94
EMPL 66
ECOFIN 198
UEM 70

PIEZĪME

Sūtītājs:	Nodarbinātības komiteja un Sociālās aizsardzības komiteja
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni: Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas priekšsēdētāju vēstule – <i>attiecīgo priekšsēdētāju sniegta informācija</i>

Pielikumā ir pievienota Nodarbinātības komitejas un Sociālās aizsardzības komitejas priekšsēdētāju vēstule par nodarbinātības un sociālajiem aspektiem dalībvalstu vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos, kas jāiesniedz Padomei (*EPSCO*) 2025. gada 10. martā.

Nodarbinātības komiteja Sociālās aizsardzības komiteja

Priekšsēdētāji
2025. gada 26. februāris

Godātais prezidenta kungs, cienītie ministru kungi!

Nemot vērā pienākumus, kas tika noteikti Eiropas pusgadā pēc tam, kad bija stājusies spēkā *Regula (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju*, Nodarbinātības komiteja (EMCO) un Sociālās aizsardzības komiteja (SPC) 2024. gada 9. decembrī un 2025. gada 23. janvārī rīkoja divas viedokļu apmaiņas kārtas, lai apspriestu nodarbinātības un sociālos aspektus jaunajos *vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos*, ko dalībvalstu līdz šim ir iesniegušas. Abās reizēs komitejas sadarbībā ar ekonomikas un finanšu jomas sastāvu (*ECOFIN filière*) palīdzēja arī sagatavot ar tiem saistītos Padomes ieteikumus, ar ko apstiprina plānus.

Kā zināms, plāni ir jaunās ES ekonomikas pārvaldības sistēmas stūrakmens un nosaka katras dalībvalsts fiskālās korekcijas trajektoriju, kā arī prioritāras publiskās investīcijas un reformas, kuru mērķis ir nodrošināt fiskālo stabilitāti un veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi. Viedokļu apmaiņas laikā delegācijas no 22 dalībvalstīm, kas bija iesniegušas plānu, tika aicinātas: i) uzsvērt reformas un investīcijas, kas iekļautas plānā, lai risinātu nodarbinātības, prasmju un sociālās problēmas; ii) paskaidrot to iekļaušanas pamatojumu; un iii) norādīt, cik lielā mērā sociālie partneri ir bijuši iesaistīti gan plānu sagatavošanā, gan tajos iekļautos pasākumos. Delegācijas tika arī mudinātas iesniegt rakstiskus jautājumus par citu dalībvalstu plāniem. Galvenie šajās diskusijās izdarītie secinājumi ir šādi.

- i. Pirmkārt, *EMCO* un *SPC* atzinīgi novērtēja to, ka plāni ir ļoti koncentrēti uz nodarbinātību un sociālo jomu, ievērojot prasību ņemt vērā iepriekšējos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus (KVAI) un Savienības kopīgās prioritātes, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Visi 22 līdz šim iesniegtie plāni satur pasākumus, kas paredzēti, lai stiprinātu aktīvu darba tirgus politiku, nodarbinātības stimulus un izglītības un prasmju pilnveidi. Tas atbilst būtiskajai vajadzībai uzlabot Savienības konkurētspēju, novēršot lielo darbaspēka un prasmju trūkumu, palielinot dalību darba tirgū, īpaši nepietiekami pārstāvēto grupu dalību, un ievērojami uzlabojot izglītības un pieaugušo izglītības rezultātus. Gandrīz visos plānos ir iekļauti arī pasākumi nabadzības un sociālās atstumtības riska mazināšanai, kā arī mājokļu un veselības aprūpes pieejamības uzlabošanai saskaņā ar nesenajos Eiropas pusgada ciklos apzinātajām sociālajām prioritātēm.
- ii. Otrkārt, piecās dalībvalstīs, kas lūdza pagarināt savu fiskālās korekcijas trajektoriju, lielākā daļa pamatoto pasākumu attiecas uz *EPSCO filière* darbu. Pie tiem pieder reformas, kuru mērķis ir palielināt dalību darba tirgū (arī uzlabojot bērnu aprūpes pakalpojumus), novērst prasmju neatbilstību un uzlabot sociālās iekļaušanas un sociālās aizsardzības sistēmas, vai nu lai veicinātu darba tirgus aktivizēšanu, vai lai stiprinātu aizsardzības pasākumus pret sociālajiem riskiem. Šādos gadījumos minēto pasākumu iekļaušanu pamato tas, ka no šiem pasākumiem gaida pozitīvu ietekmi uz ekonomikas izaugsmi un fiskālo stabilitāti atbilstoši

intensīvajām politikas diskusijām, kas 2023. un 2024. gadā komitejās un Padomē notika par sociālo investīciju politikas potenciālu.

- iii. Kaut arī pirmajā plānu kārtā laika ierobežojumu dēļ nebija nepieciešama obligāta apspriešanās ar sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lielākā daļa plānu liecina, ka ieinteresētās personas tika iesaistītas dažādos līmeņos un formātos. Viedokļu apmaiņas laikā delegācijas paskaidroja, ka vairumā gadījumu ar sociālajiem partneriem notika apspriešanās vai nu par uzlabotu plāna projektu, vai par konkrētiem galvenajiem pasākumiem, kas tiek uzskatīti par īpaši svarīgiem.
- iv. Ņemot vērā būtiskos nodarbinātības un sociālos plānu aspektus un to nozīmi ES ekonomikas pārvaldības sistēmā, *EMCO* un *SPC* aicināja aktīvāk iesaistīt *EPSCO filière*. Komitejas izteica bažas par to, ka plašais plānu tvērums varētu mazināt uz Līgumu balstīto noteikumu nozīmi nodarbinātības un sociālās politikas koordinēšanā ES līmenī, ja plāni nav izstrādāti *inter alia* saskaņā ar nākotnē vērstām norādēm, par kurām panākta vienošanās nodarbinātības pamatnostādņēs. Lai to novērstu un nodrošinātu patiesi integrētu pieeju politikas veidošanai, gan plānu izstrādei valsts līmenī, gan to pārbaudei ES līmenī ir vajadzīga intensīvāka un strukturētāka sadarbība starp ministrijām un Padomes sastāviem (*filières*). Šajā sakarībā *EMCO* un *SPC* izteica nožēlu, ka plānu sagatavošanas posmā valstis ir izmantojušas atšķirīgus paņēmienus un ka, sagatavojot Padomes ieteikumus, ar kuriem apstiprina plānus, nav ievēroti tradicionālie Eiropas pusgada paņēmieni.
- v. Visbeidzot, dažas delegācijas ir izteikušas bažas par Komisijas izvēlēto pieeju, kā ierosināt Padomes ieteikumus. Konkrētāk, viņi uzsvēra: tas, ka Padomes grozījumu tvērums ir ierobežots, rada jautājumu, kam pieder galīgais teksts.

Raugoties nākotnē, visām dalībvalstīm, kas iesniegušas plānu, būs svarīgi gada progresu ziņojumos, kas jāiesniedz līdz 2025. gada 30. aprīlim, visaptveroši ziņot par tā īstenošanu. Šajos ziņojumos būtu jāiekļauj jaunākā informācija par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu Eiropas sociālo tiesību pilāra principus un ar tiem saistītos KVAI. Šajā sakarā *EMCO* un *SPC* joprojām ir apņēmības pilnas atbalstīt Padomi daudzpusējā plānu uzraudzībā un ar to saistīto Padomes procedūru sagatavošanā, ievērojot savas Eiropas pusgadā dotās pilnvaras.

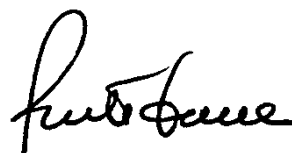
Ar cieņu,

Emiliano Rustichelli

Nodarbinātības komitejas priekšsēdētājs

priekšsēdētājs

Rute Guerra

Sociālās aizsardzības komitejas